

NIK o Polskiej Grupie Zbrojeniowej

#Przemysł zbrojeniowy #Strategia i polityka 5 stycznia 2017

Naczelną Izbą Kontroli opublikowała raport dotyczący procesu tworzenia Polskiej Grupy Zbrojeniowej.

Rysunek: PGZ

Celem kontroli NIK była ocena, czy proces tworzenia Polskiej Grupy Zbrojeniowej przebiegał prawidłowo, a zakładane rezultaty utworzenia i działalność Grupy zostały osiągnięte. Badaniami objęto okres od początku 2012 do połowy 2016.

W 2013 podjęto decyzję o utworzeniu Polskiej Grupy Zbrojeniowej S.A. (PGZ), mającej konsolidować przedsiębiorstwa przemysłu obronnego będące własnością Skarbu Państwa. Miała ona zastąpić zakończoną fiaskiem, a trwającą od początku 2000, koncentrację produkcji zbrojeniowej przeprowadzaną w ramach Polskiego Holdingu Obronnego (dawny Bumar, [Koniec PHO](#), 2013-09-16). Główną przyczyną niepowodzenia był sprzeciw Grupy Huta Stalowa Wola i niechęć 11 wojskowych przedsiębiorstw remontowo-produkcyjnych, wspieranych w tym przez Ministerstwo Obrony Narodowej. Obecnie PGZ skupia 60 przedsiębiorstw, głównie z branży zbrojeniowej, a jej kapitał wynosi ponad 5 mld zł ([Bell i PGZ podpisały list intencyjny](#), 2016-12-14, [Zamówienie na Pilicę](#), 2016-11-24, [Porozumienie Saaba i PGZ](#), 2016-10-26).

NIK zauważa, że efektywna konsolidacja ma kluczowe znaczenie w procesie modernizacji technicznej polskiej armii. Jednak utworzenie PGZ nie było poprzedzone rzetelnymi analizami, które pozwoliłyby uniknąć błędów. W momencie powstawania Grupy nie stworzono jej biznes planu i strategii działania. Dlatego NIK negatywnie ocenia przygotowanie projektu konsolidacji przedsiębiorstw przemysłu obronnego.

Ministerstwo Skarbu Państwa nie stworzyło programu operacyjnego określającego: jasno sprecyzowane cele konsolidacji spółek przemysłu zbrojeniowego w ramach PGZ, procedurę opisującą ścieżkę dojścia do nich oraz harmonogram uwzględniający sekwencję zdarzeń i niezbędnych czynności. Jedynym wyznaczonym celem procesu była konsolidacja kapitałowa, bez określenia wizji dalszej restrukturyzacji spółek. Założono, że głównym celem grupy jest zgrupowanie przedsiębiorstw przemysłu obronnego, ale nie określono jak osiągnąć i wykorzystać korzyści powstałe po przeprowadzeniu tej operacji.

NIK zauważa, że konsekwencją braku programu i harmonogramu konsolidacji było wydłużenie realizacji tego przedsięwzięcia o prawie 16 miesięcy, w odniesieniu do wstępnych założeń.

Zdaniem NIK wybór siedziby PGZ w Radomiu nie był uzasadniony względami merytorycznymi, w momencie podejmowania tej decyzji. Podjął ją Minister Skarbu Państwa bez konsultacji z Ministrem Obrony Narodowej. Wynajęte w Radomiu powierzchnie biurowe przekraczają bieżące potrzeby Grupy. Bowiem faktyczna działalność Spółki, w tym jej Zarządu, ma miejsce w Warszawie. W związku z tym w stolicy wynajmowana jest powierzchnia biurowa. Jej dublowanie generuje dodatkowe koszty.

NIK zauważa także, że Ministerstwo Skarbu Państwa podczas tworzenia nowej Grupy nie wypracowało koncepcji przyszłej działalności Polskiego Holdingu Obronnego, po przekazaniu spółek do PGZ. Nie określono dalszego celu działania, bądź terminu zakończenia funkcjonowania Holdingu. Minister SP jako organ reprezentujący właściciela - Skarb Państwa - powinien rozstrzygnąć i zdecydować, w jakim celu PHO miała dalej funkcjonować po wyłączeniu z niej najważniejszych aktywów, nie zaś oczekiwać, iż posiadana przez niego spółka sama znajdzie pomysł na swoje dalsze działanie.

Opóźnienia w budowaniu PGZ były spowodowane także podejmowaniem przez Ministra Skarbu pospiesznych decyzji, które w konsekwencji generowały dodatkowe koszty. Na przykład za szybko, zaraz po podjęciu decyzji o konsolidacji w ramach nowego podmiotu, zlecono wyceny poszczególnych spółek, wnoszonych do Grupy. Niezbędne do zarejestrowania firm formalności trwały jednak tak długo, że wyceny te, które są ważne tylko przez określony czas, były kwestionowane przez biegłych wyznaczonych przez Sąd rejestrowy. To spowodowało konieczność zamówienia nowych wycen spółek, audytu prawnego i ich weryfikacji, na które wydano prawie 1,5 mln zł. Przebieg działań konsolidacyjnych był w Ministerstwie Skarbu Państwa dokumentowany w sposób nierzetelny, co nie pozwala na jednoznaczne odtworzenie ścieżki decyzyjnej oraz na ustalenie osób odpowiedzialnych za podejmowanie błędnych decyzji.

Jako przykład obrazujący brak strategii i planu działania podczas tworzenia nowej grupy można podać zaangażowanie w jej budowanie Agencji Rozwoju Przemysłu S.A. Nie było to przewidywane w założeniach i wstępnych harmonogramach konsolidacji przemysłowego potencjału obronnego. Wniesienie przez Agencję wkładu pieniężnego w wysokości 250 mln zł do PGZ S.A., na sugestię i za zgodą Ministra Skarbu Państwa, wymagało odstąpienia od stosowania wewnętrznych zasad gospodarowania środkami finansowymi. O braku spójności zaangażowania Agencji z jej strategią, świadczy fakt, iż po upływie około siedmiu miesięcy od przystąpienia do budowy PGZ S.A. ARP podjęła próby wycofania jej zaangażowania kapitałowego w tej spółce.

Mimo upływu trzech lat od utworzenia PGZ nie została przedstawiona ostateczna wizja funkcjonowania nowo utworzonej grupy kapitałowej i nie doprowadzono do wdrożenia jej strategii. W związku z tym nadal nie są osiągnięte potencjalne korzyści dla Sił Zbrojnych RP w postaci dostaw uzbrojenia i sprzętu wojskowego oraz usprawnienia procesu modernizacji polskiej armii.

Dodatkowo NIK zauważa, iż przejęcie przez Ministerstwo Obrony Narodowej nowych zadań w zakresie nadzoru właścicielskiego nad PGZ i PHO nastąpiło bez uprzedniego przygotowania instytucjonalnego. Brak przygotowania organizacyjnego Ministra Obrony Narodowej do nadzoru nad PGZ i spółkami przemysłowego potencjału obronnego stwarza ryzyko niezapewnienia właściwej kontroli.

NIK zwróciła się z wnioskami do Ministra Skarbu Państwa o wypracowanie strategii właścicielskiej dalszego funkcjonowania PHO, który jest znaczącym akcjonariuszem PGZ i uregulowanie zasad współpracy z Ministrem Obrony Narodowej w wykonywaniu uprawnień właścicielskich wobec PGZ i PHO.

Powiązane wiadomości

[NIK o Polskiej Grupie Zbrojeniowej \(2017-01-05\)](#)

[Koniec PHO \(2013-09-16\)](#)

[Porozumienie Saaba i PGZ \(2016-10-26\)](#)

[Kormoran II na sekcje rozłożony \(2014-11-28\)](#)

[Kormoran 2 i Ślężak do realizacji \(2013-09-23\)](#)

[Hugin dla Kormorana \(2014-02-19\)](#)

[Powstaje armata dla Kormorana \(2014-03-18\)](#)

[Double Eagle dla Kormorana II \(2014-06-11\)](#)

[Kormoran 2 niezmiennie na dobrym kursie \(2014-06-18\)](#)

[Stępka pod Kormorana 2 \(2014-09-23\)](#)

[EDA zamawia amunicję do granatników \(2016-01-26\)](#)

[Amunicja do granatników dla EDA \(2015-06-12\)](#)

[DSEI 2015: Słowacja kupiła Carl-Gustaf M4 \(2015-09-18\)](#)

[Saab opracuje nową torpedę \(2016-05-25\)](#)

[Saab opracuje okręty podwodne \(2014-06-09\)](#)

[Saab opracuje nowe torpedy \(2014-07-02\)](#)

Cięcie pierwszych blach dla A26 (2015-09-16)
Maszty dla A26 (2015-10-13)
Gotland po remoncie (2015-12-10)
Obsługa techniczna RBS 15 Mk 3 (2016-10-06)
Dłuższe ręce MW (2015-01-21)
Zamówienie na Pilicę (2016-11-24)
Bell i PGZ podpisały list intencyjny (2016-12-14)
Oferta Bell Helicopter dla Polski (2016-10-18)
Próby V-22 do transportu zaopatrzenia (2016-08-04)

© Wszelkie prawa zastrzeżone, 2007-2026 Altair Agencja Lotnicza Sp. z o. o